

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı

İzmir Yerel Girişimcilik Ekosistemi Strateji Belgesi Projesi

İzmir Bölge Planı Hazırlık Toplantısı
21 Eylül 2011
Ussal Şahbaz

Girişimciliğin geliştirilmesine nasıl yaklaşıyoruz?

Çerçeve Koşullar İnsan Kaynağı

	Nüfus	Merkez Nüfusun İl Nüfusuna Oranı		Y.Öğretim Mezun Sayısının Yetişkin Nüfusa Oranı		Doktora Mezunlarının Yetişkin Nüfusa Oranı	
İstanbul	13,624,240	İstanbul	99%	İstanbul	0.90%	İstanbul	0.91%
Ankara	4,890,893	Ankara	97%	Ankara	0.87%	Ankara	0.80%
İzmir	3,965,232	İzmir	91%	Denizli	0.70%	İzmir	0.44%
Bursa	2,652,126	Bursa	89%	Kayseri	0.61%	Kayseri	0.30%
Adana	2,108,805	Gaziantep	89%	İzmir	0.45%	Adana	0.26%
Antalya	2,043,482	Adana	88%	Adana	0.35%	Denizli	0.25%
Gaziantep	1,753,596	Kayseri	87%	Bursa	0.31%	Antalya	0.24%
Kayseri	1,255,349	Antalya	71%	Gaziantep	0.15%	Bursa	0.22%
Denizli	942,278	Denizli	70%	Antalya	0.14%	Gaziantep	0.20%
Tekirdağ	829,873	Tekirdağ	69%	Tekirdağ	0.08%	Tekirdağ	0.16%
						Portland	1.3%
						Seattle	1.4%

Çerçeve Koşullar İnovasyon

SIRALAMA	10,000 Kişi Başına Düşen Patent Başvurusu		10,000 Kişi Başına Düşen Patent Tescil Sayısı		TGB Ar-Ge Alanı(m ²)	
1	Bursa	2.00	İstanbul	0.31	Ankara	149,229
2	Tekirdağ	1.40	Bursa	0.28	İstanbul	64,000
3	İstanbul	1.20	Tekirdağ	0.18	Kayseri	13,500
4	Ankara	0.90	Ankara	0.16	Adana	12,000
5	İzmir	0.60	Kayseri	0.10	Bursa	7,870
6	Kayseri	0.40	İzmir	0.08	Antalya	4,375
7	Antalya	0.30	Denizli	0.05	Denizli	4,343
8	Denizli	0.20	Antalya	0.04	Gaziantep	4,250
9	Gaziantep	0.20	Gaziantep	0.03	İzmir	4,057
10	Adana	0.20	Adana	0.03	Tekirdağ	-
			Portland	1.34		
			Seattle	1.96		

Çerçeve Koşullar

Üniversite 2011 LYS puan sırası

	Bilgisayar	Elektronik	Endüstri	Makine	
Koç	1	1	1	1	1
Boğaziçi	2	2	2	3	2
Sabancı	3	3	3	2	3
Bilkent	4	4	4	4	4
İTÜ	6	6	5	5	6
ODTÜ	5	5	6	6	6
TOBB ETÜ	7	7	7	7	7
Galatasaray	8	8	8		8
Ege	25	23		23	24
Dokuz Eylül	29	25	23	27	26
İzmir YTE	33	26		20	27
Yaşar	39	33	25		32
Gediz	35	29	29	38	33

Çerçeve Koşullar

Girişimci Ekonomik Aktivite

SIRA	1-10 çalışanlı Şirket Sayısının Toplam Şirket Sayısına Oranı		Açılan Şirket Sayısının Toplam Şirket Sayısına Oranı		İleri teknoloji Katsayısı (İhracat Bazlı)	
1	Antalya	87.96%	Ankara	13.10%	Ankara	2.73
2	Gaziantep	87.22%	İstanbul	9.81%	İstanbul	1.31
3	İzmir	87.03%	Antalya	9.18%	Tekirdağ	0.48
4	Adana	86.86%	Tekirdağ	8.52%	Bursa	0.24
5	Kayseri	86.74%	Denizli	7.47%	İzmir	0.24
6	Denizli	86.14%	Gaziantep	6.96%	Adana	0.19
7	İstanbul	85.46%	Adana	7.26%	Antalya	0.10
8	Ankara	85.27%	Kayseri	5.52%	Gaziantep	0.06
9	Tekirdağ	84.47%	İzmir	5.35%	Kayseri	0.038
10	Bursa	84.33%	Bursa	5.18%	Denizli	0.035
					Portland	2.11
					Seattle	2.58

Girişimcilikte Başarı Düzeyi

SIRA	Fortune 500 Şirket Sayısı		ISO 500 Firmaları		AllWorld Türkiye 100'e Giren Firmaların Sayısı		Halka Açılan Firmaların İldeki Toplam Firmalara Oranı	
1	İstanbul	263	İstanbul	195	İstanbul	47	İstanbul	0.07%
2	Ankara	45	İzmir	71	İzmir	21	İzmir	0.03%
3	Bursa	30	Ankara	27	Ankara	19	Ankara	0.03%
4	İzmir	27	Bursa	23	Gaziantep	5	Bursa	0.03%
5	Gaziantep	15	Gaziantep	19	Adana	3	Kayseri	0.03%
6	Kayseri	12	Adana	12	Bursa	3	Denizli	0.02%
7	Denizli	8	Kayseri	12	Denizli	3	Adana	0.02%
8	Antalya	7	Denizli	11	Kayseri	2	Gaziantep	0.00%
9	Adana	6	Antalya	3	Tekirdağ	1	Antalya	0.00%
10	Tekirdağ (0)	0	Tekirdağ	1	Antalya	-	Tekirdağ (0)	0.00%

Girişimcilere kamu finansman programlarına erişim

Teknogirişim pay

İl	Başvuru	Destek
Ankara	%9.9	%47.9
İstanbul	%4.4	%22.2
İzmir	%0.08	%4.1

TÜBİTAK 1507 pay

Şehir	Başvuru	Destek
İstanbul	%38.4	%39.3
Ankara	%17.9	%18.2
İzmir	%6.6	%7.8

Milli gelir içinde pay

İl	Pay
İstanbul	%28
İzmir	%8
Ankara	%7

		EMBRYONIX	TEKMERLER	TEKNOGİRİSİM	TOPLAM	
Cinsiyet	Erkek	8	17	44	69	92%
	Kadın	1	1	4	6	8%
Yaş	24 yaş altı	1	2		3	4%
	25-30 yaş arası	7	5	38	50	67%
	31-35 yaş arası	0	2	10	12	16%
	36-45 yaş arası	1	3		4	5%
	46-60 yaş arası	0	4		4	5%
	61 yaş üzeri	0	2		2	3%
Sektör	Makine	0	2	6	8	11%
	Gıda, Kimya, io	0	5	9	14	19%
	Tıp	0	1		1	1%
	Enerji ve Çevre	0	1		1	1%
	Tekstil	0	0		0	0%
	Yazılım, Bilgi, İletişim	6	6	8	20	27%
	Elektronik	1	3	16	20	27%
	Diğer	2		9	11	15%

Allworld Hızlı Büyüyen İzmir Şirketleri (en az 3 yaşında)

Büyüme (3 yıllık, medyan)	%72
İstihdam artışı (3 yıllık, medyan)	%29
Girişimcinin yaşı (medyan)	48
Erkek girişimci	%94
Başka bir iş kurmayı planlayan girişimci	%37
Çalışanlarının iş kurmasına yardım eden girişimci	%38
Melek yatırım ya da girişim sermayesi yatırımı alan	%13
Toplam şirket sayısı	21

Ulusal düzeyde yaygın filmlerin ilk gösterime girdiği sinema salonu sayısı

İstanbul	84
Ankara	21
İzmir	20
Bursa	13
Antalya	9
Kocaeli	7
Balıkesir	7
Manisa	7
Ordu	6
Trabzon	5
Gaziantep	5
Adana	5

Analizde kullandığımız veri kaynakları

- Yerel paydaş görüşmeleri
- Yerel girişimci profil analizi
- Çerçeve koşullara ilişkin veriler
- Ulusal paydaş görüşmeleri
- Uluslararası örnek uygulamalar

İzmir'de girişimcilik gelişir mi?

■ Avantajlar:

- *Ortalamanın üzerinde insan kaynağı*
- *İmalat sanayii, hizmetler ve tarımda gelişmiş ekonomik taban*
- Kaliteli yaşam tarzı, yeniliklere açık kültürel yapı
- Uluslararası havayolu bağlantıları ve liman
- Eğitimli, başarılı ve aidiyet duygusu yüksek bir diaspora

■ Dezavantajlar

- *İstanbul gibi birincil bir çekim merkezi olmama*
- *İnovasyonda göreceli olarak düşük performans*
- *İleri teknoloji sektörlerinde göreceli zayıflık*
- Aile şirketlerinin ekonomiyi domine etmesi
- İşbirliği kültürünün zayıflığı

Silikon Vadisi'nde neler var?

- Dünyanın en iyi araştırma üniversiteleri
- AR-GE'ye verilen yüksek ve sürekli kamu desteği
- Girişim sermayesi, melek yatırımcılık gibi finans yöntemlerinin tarihteki başlangıç noktası
- Kültürel faktörler:
 - Yaratıcı, yenilikçi nüfus yoğunluğu
 - İşbirliği kültürü
 - Başarısızlığa saygı
- İşleyen bir girişimcilik ekosistemi

İkincil merkezlerdeki uygun örnek uygulamaları inceleyebilir miyiz?

■ Portland, Oregon:

Yeniliklere açık, modern değerler

■ San Diego:

Güzel doğa ve iklim

■ Seattle:

Stanford olmadan da girişimcilik gelişebilir mi?

■ Houston:

Büyük liman şehri ve benzer ulusal büyüklük sıralaması

■ Philadelphia:

Aidiyet duygusu

Ekosistemi harekete geçirmek için

Küçük Sayılar Kuralı: Seattle örneği

■ Bill Gates

Microsoft®

■ Jeff Bezos

■ Howard Schultz

Strateji belgesinde için temel yaklaşımlar

■ Ekosistem yaklaşımı:

- Girişimcilik yereldir. Yerelde geliştirilir
- Bütüncül olunmalı. Ama bazı alanlara daha çok odaklanılabilir:
 - Daha çok etki olacak alanlar
 - Yerel otoritenin daha çok hareket imkanı olan alanlar
 - Güçlü paydaşlar olan alanlar

■ İZKA'nın rolü ne olabilir?

- Platform ve katalizör rolü
- Girişimcinin kendisi yerine birçok girişimciyi destekleyecek yatay projelere destekler
- Mümkün olan en çok paydaşın katılacağı projelere destek